

A
református
nők lapja

Megjelenik negyedévente

Mária és Márta

m a g a z i n

XXIII.
évfolyam,
2024 / 2

Ki a menő?

Az ige mellett

„Cool church” – Menő egyház?
(Bartichel-Kiss Krisztián)

3. oldal

Jegyzet

Az okos fiúk és a lúzer
(Bustya Sándor)

5. oldal

Interjú

A boldogság, mint életpálya
(Korondi Kinga)

6. oldal

Személyiség, eredetiség
(Simon Virág)

8. oldal

Válts irányt!
(Korondi Kinga)

10. oldal

Az önbizalom a legjobb öltözet
(Simon Virág)

12. oldal

Irodalom

Kosztolányi Dezső: Félreismernek

14. oldal

Portré

Telegdy Anna (Berekméri Melinda)

16. oldal

Gyerekoldal

17. oldal

Keresztretjvény

18. oldal

Receptek

19. oldal

Kastélynapra készülve újra bejárom a bonyhai Bethlen kastély termeit. Magam elé idézem Árva Bethlen Kata alakját, aki bár nem a most létező épületben, de Bonyhán született. A nagyszony vallomását hallgatva a tevékenységét, mecénás szolgálatát bemutató szobában arra gondolok: micsoda egyéniség volt! Szembeszállt kora szellemiségével, nőként szerepet vállalt a közösség szellemi-lelki felemelésében, oktatott, nevelt, épített, adományozott. Menő volt-e, nem tudom, tény viszont, hogy háromszáz év távlatából is tudunk szolgálatáról, őrizzük adományait, hálásak vagyunk életéért.

Ki a menő? – ez a kérdés határozza meg jelen lapszámunknak a tartalmát. Menő volt Bethlen Kata vagy a Portré rovatunkban bemutatott Telegdy Anna, egy másik mecénás, akinek életcélja mások álmainak megvalósítása volt?

Napjainkban divat „menőnek” lenni. Bustya Sándor jegyzetében olvashatunk a különböző magatartásformák elismertségéről. Simon Virág cikkében olvashatjuk, mit mondanak a fiatalok a témával kapcsolatban. Egyéniségnek lenni menő – állítják a fiatalok. Ehhez hozzáteszi még az önbizalmat Hajnal Zsuzsa stílustanácsadó, akivel szintén Simon Virág beszélgetett. Márton Csilla magyartanárnőt Korondi Kinga kérdezte a fiatalok pályaválasztásáról. Ebből az interjúból tudhatjuk meg, melyek a manapság menő szakmák és életszemléletek.

Nyár van, fesztiválok ideje. A keresztyén fiatalok is bulizhatnak az IKE által szervezett Válts irányt! Fesztiválon. Apetroae Lucas-Matteo szervezőt Korondi Kinga kérdezte arról, hogy mitől lesz menő egy keresztyén fesztivál.

S ha már divatos menőnek, egyéninek lenni, akkor mit tehet az egyház ezért? Erről elmélkedik Bartichel-Kiss Krisztián lelkipásztor írásában. Én meg továbbra is azon elmélkedem, mikor lesz újra „menő” az az egyéniség, aki Istenbe vetett önbizalmából táplálkozó önbizalommal mindent megtesz a közösségért, hogy majd az is vonzó, népszerű, azaz „cool” legyen.

• BORSOS MELINDA

„Cool church” – Menő egyház?

„Aki pedig dicsekszik, az Úrban dicsekedjék. Mert nem az a kipróbált, aki magát ajánlja, hanem, akit az Úr ajánl.” (2Kor 10,17-18)

Kül (cool), menő, wagi, jó fej, vagány, sirály, király, penge, zsír, extra, menő, rendkívüli, rendhagyó – csak néhány tagja annak a szófelhőnek, amelyek egytől egyig valami szokványostól való eltérőt jelentenek, akár pozitív, akár negatív irányba. Így jelenthet a „menő csuka” divatos cipőt tiniszlengben, vagy a „penge csaj” kedves lányt. Így jelenthet a „zsír üzlet” jól jövedelmező befektetést üzleti körökben, vagy a „kül verda” árát jól tartó autót. De eszébe jutna valakinek a kedves olvasók közül az egyházi életünkre vonatkoztatni ezeket a legfelsőbb fokot indikáló jelzőket így: „*Kül istentiszteleten vettem részt*”, vagy „*Penge volt az evangéliumi kifejtés*”, netalán: „*Menő volt az áldás*”, vagy „*Sirály ima hangzott el a végén a világbéke érdekében.*”? Felkapnám a fejem, ha valaki így reagálna távozás előtti kézfogás közben, s mélyen elgondolkodnék, hogy mit fed a szlengbe bújtatott visszajelzés. Azért sem egyértelmű a Vagány Egyház Vágyának megfejtése, mert legalább három dolog állhat a háttérben:

1. Lehet a mélyen egy felszínes modernkedés, amely feltűnési viselkedéssé vált ki, s fiatalként vagy idősként törekedhet valaki divatos szavakat használni egy klasszikus helyzetben, amelytől kicsit groteszknek tűnik, de sebaj, legalább felkapja fejét a hallgató. Ártalmatlan kis szótrükk, amely tapsra vár, és továbbáll...

2. Lehet azonban egy veszélyesebb forrás is az alap alatt, amely kikezdi a szilárdságot, és repedéseket okoz. Ez az elégedetlenség kihangsúlyozása, valahogy így: „*Ami általában folyik az Egyházban, az szürke és unalmas, DE EZ, ami itt történt, az rendkívüli és rendhagyó!*”. Egyre

több ilyen hang erősödik fel, főleg a legújabb amerikai típusú karizmatikus áramlat hatására. Egyre többen gondolják, hogy a Luther – Kálvin – Barth vonalon kialakult istentiszteleti formák már elavultak és ósdiak, amelyeket mindenestül ki kell dobni az ablakon, s jöhet az új forma, a

Made in USA. Erről talán érdemes hosszan elgondolkodni, de úgy, hogy meg kell látni benne a csapdát: akik a cserét ajánlják, az új tartalmat is le akarják nyomni a torkunkon, nem csak a keretet! Márpedig az új tartalom idegen a gyökereinktől, a gerincünkől, a lelkünkől és sokszor a Biblia egészséges szellemétől is – nem a megváltásról és az engedelmességről szól, hanem a jólétről, a bőségről, az önmegvalósításról, az elitizmusról, az élményről, mondhatnám azt is, egy Kül Egyházzal. Tetsetős külső, s jól becsomagolt időzített bomba, vagy ahogy az Úr figyelmeztette a barátait: „*Vigyázzatok, mert jönnek majd hozzátok báránybőrbe öltözött farkasok*”.

3. De miért ne lehetne olyan értelemben *extra* valami, hogy minőségileg átlagon felüli? Nem olcsó másolat és ócska utánzat, hanem minőségi és időtálló, sőt eredeti – azaz „*zsír-penge*”! Úgy gondolom, nincs azzal baj, ha valaki ilyen egyházi, gyülekezeti, lelki életre vágyik, mert már sok a *Made in Chinából* is! Jézus igenis KÜL volt, a szó nemes értelmében – jó fej, jó ember, Jó Isten, és az Ő követői miért ne lehetnének jó fejek? Az Ő Egyháza miért ne lehetne Extra Minőség, minden extra kellék nélkül is, vagy azokkal együtt? Sokszor az az érzésem a modern istentiszteletek kapcsán, hogy CIFRA RUHÁBAN A SEMMI TÁNCOL (még ha én tartom is azt), de táncolhat a VALAMI is cifra ruhában. Felvenne-e Jézus ma motoros bőrdzsekit, vagy tenne-e pirszinget? Önmagáért vagy a divatosság, esetleg a reklám kedvéért NEM, de ha egyet is a legkisebbek közül ezzel menthetne meg, ezzel hozhatná közelebb, MÉGIS – bizony menőknek menő lenne, csak hogy megtartsa. Ezért különösen nehéz feladat ma Egyházként elmenni az utolsó bárányka után is, nem azt várva, hogy akinek megfelel a forma, „*jöjjön bátran, mert mi itt vagyunk*”! Vajúndunk, és keressük az utat, amely az ÚT felé vezet, mert a MINŐSÉGI TARTALOMNAK nem árthat a forma – , csak ŐBENNE kell megtalálni. Addig vagyunk a helyünkön, amíg keressük...

Forma és tartalom feszül egymásnak minden nemzedék idején, de a Jövő Egyháza nem az új formáktól, hanem csak az Egyház Urának teljességétől lesz KÜL örökkön örökké, amelyen a Pokol Kapui sem vehetnek diadalt!

• BARTICEL-KISS KRISZTIÁN

A kegyelem csillagjegyében

A következő negyedévben arra a hónapra, amelyikben születél, horoszkóp helyett egy Igét kínálunk a kegyelem csillagjegyében: „*Fiam! Ha megfogadod beszédeimet, és parancsaimat magadba zárod; ha füled figyel a bölcsességre, és megértésre hajlik a szíved; igen, ha bölcsességért kiáltasz, és értelmért emeled föl szavad; ha keresed azt, mint az ezüstöt, és mint a kincseket kutatod, akkor megérted az Úr félelmét, és eljutsz Isten ismeretére.*” (Péld 2,1-5)

Január

„Kérlek azért titeket, testvéreim, Isten irgalmára, hogy szánjátok oda testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul. Ez a ti okos istentiszteletetek. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el az elmétek megújulása által, hogy megítélhessétek, mi Isten jó, kedves és tökéletes akarata.” (Róm 12,1-2)

Február

„Szabadíts meg kezeddél, ó, Uram, az emberektől, a világ embereitől, akiknek osztályrészük ez életben van! Megtöltötted hasukat javaiddal, bővelkednek fiakkal, ami pedig megmarad utánuk, azt gyermekeikre hagyják! Én pedig meglátom arcodat igazságban, arcod látása megelégit, amikor fölébredek.” (Zsolt 17,14-15)

Március

„Ne térjetelek el a hiábavalóságok után, amelyek nem használnak, meg sem szabadíthatnak, mert semmik azok. Mert nem hagyja el az Úr az ő népét az ő nagy nevéért. Mert tetszett az Úrnak, hogy a saját népévé tegyen titeket.” (1Sám 12,21-22)

Április

„A világ elmúlik és annak kívánsága is, de aki Isten akarátát cselekszi, megmarad örökké.” (1Ján 2,17)

Május

„Az Úr azonban azt mondta Sámuelnek: Ne nézd külsejét, se természetes növényét, mert én megvettem őt. Mert az Úr nem azt nézi, amit az ember. Mert az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.” (1Sám 16,7)

Június

„Nézzünk a hit elkezdőjére és bevezetőjére, Jézusra, aki az előtte levő öröm helyett – a gyalázattal nem törődve – elszenvetve a keresztest, és Isten trónjának a jobbára ült.” (Zsid 12,2)

Július

„Erre azt mondta Gedeon: Kérlek, Uram, hogyan szabadítsam meg Izráelt? Íme, az én nemzetségem a legszegényebb Manassében, és én vagyok a legkisebb atyám házában. Az Úr így válaszolt neki: Én veled leszek, és úgy megvered Midjánt, mintha csak egy ember volna!” (Bir 6,15-16)

Augusztus

„A hit pedig a remélt dolgok felőli bizonyosság és a nem látott dolgokról való meggyőződés. Mert ezzel szerezték jó bizonyosságot a régiek.” (Zsid 11,1)

Szeptember

„Tudjátok meg, hogy az Úr kiválasztotta magának a kegyest, és meghallgat az Úr, ha hozzá kiáltok!” (Zsolt 4,4)

Október

„Senki meg ne vesse a te ifjúságodat, hanem légy példa a hívőknek a beszédben, magaviseletben, szeretetben, hitben és tisztaságban.” (1Tim 4,12)

November

„Aki jól meggondol minden dolgot, jót nyer, és aki bízik az Úrban, ő, mily boldog az! Aki bölcs a szívében, azt értelmesnek hívják, és a kellemes beszéd növeli a tudást.” (Péld 16,20-21)

December

„Mert Isten üdvözítő kegyelme megjelent minden embernek, s ez arra tanít minket, hogy megtagadva az istentelenséget és a világi kívánságokat, mértéktelenül, igazságosan és istenfélően éljünk a jelenvaló világon, várva áldott reménységünket és a mi nagy Istenünk és üdvözítő Jézus Krisztusunk dicsőségének megjelenését...” (Tit 2,11-13)

Bodor Pál

Divat

Csak az „mehet ki a divatból”, ami egyszer „divatba jött”, divatban volt. A tavalyelőtti női ruha szembeszökően divatjamúlt, a tíz évvel ezelőtti kalap nevetségesen ócska, a húsz évvel ezelőtti autóról lerí az ósdiság, a harminc évvel ezelőtti „retikülön” muszáj röhögni.

Az emberi arc nem megy ki a divatból, az emberi kéz, a szikla, a madarak, a fák sem – nézd csak, paripa száguld a képernyőn, tigris ugrik, erdők hajladoznak, villám rémít –, eszedbe sem jut, mikor készült ez a felvétel, a paripa áramvonalas úszása a levegőben pompás és modern, nem véletlenül szerepel a világlapban egyazon színes képen az ultramodern autóval, a tátott szájú tigris fogai is pompásan illenek a hanglemezborítóra – és ami a legfurcsább, a kétezres éves lelet sohasem divatjamúlt, a tógás szobornál ócskább a tavalyi ruhába öltözött hölgy, és a zokogás meg a nevetés sem megy ki a divatból. És az ölelés sem.

Catullus nem megy ki a divatból, moderne a görögök – és az óegyiptomi szerelmes énekeket akár jövőre is megírhatták volna.

Csak az újság: az újdonság – a hivalkodó, a másnak hízelgő újdonság megy ki a divatból. A gyűlölet nem megy ki a divatból – és szerencsére: a szeretet sem.

A valóság maga sohasem megy ki a divatból. S a kép sem, mely a valóságot magát a változtatás dühével és szerelmével ábrázolja. A kép ott vásik-rongyolódik el, ott pattan le, ott válik le a világról, ahol nem fedi pontosan. A dolgoknak csak a pontatlan nevei változnak éjszakaról éjszakára, miként utcanevek viharos időkben.

Csak a tavalyi, a tavalyelőtti, a tíz évvel ezelőtti fordulatok mennek ki a divatból.

Szerencsére. (És rettegve használok mai fordulataimat.)

Az okos fiúk és a lúzer

Szorongásuk és elkeseredésük nem tartott sokáig. A kilátástalannak tűnő helyzetben felismerték a kihagyhatatlan lehetőséget. Vakmerő terv volt, és gyorsan kellett lépni, alkalmazkodni az új gazdasági rendhez. A törvényesség látszatát fenntartva hozták létre és működtették az állami vállalatokra tapadó, azokat kiszipolyozó vállalkozásokat. Kizárólagos forgalmazókként átvették a termelt árut, és megfelelő haszonkulccsal továbbadták. Vagy nem. Megbuktatták, majd mentőangyalként privatizálták a gyárat. Ők voltak az okos fiúk, a menők, az energetikai ágazatban a nagymenők. Rászolgáltak az okos jelzőre. A rájuk bízott vállalkozást, vagyont, befektetést úgy menedzselték, kezelték, felügyelték, hogy annak egy része a saját udvarukban kössön ki. A furfangos megoldást, még ha erkölcsi aggályaink is vannak, gyakran elnézően kezeljük. – Kapálni nem bír, koldulni szégyell – idézzük a szólássá vált mentegétést –, hát élnie kell valamiből. Különböző is, „talpraesettnek” lenni, „nagyban játszani”, „ügyeskedni”, másokat ámulatba ejteni annyira menő! Koldulni viszont, megalázkodni, alamizsnát kérni szégyenletes dolog, vállalhatatlan, annyira snassz, olyan ciki!

Harry Bernstein önéletrajzi regényében (*Az álom*) a nagyapa életét egy baleset töri meg, amelynek következtében munkaképtelenné válik. Hogyan tovább, ezen gondolkodik ő is, miként tudná folytatni az életet? Mit tehetne, hogy ne teher, ne eltartott, hanem ellenkezőleg, továbbra is családja támogatója, segítője legyen. Szakmájában nem dolgozhat ugyan, de jó hangja van. Mit kezdhet ezzel? Álrúhát ölt, vakokat mímelve kiáll a forgalmas utcákra, terekre, és énekel, alamizsnát kér, koldul. – Mi rossz van ebben? – kérdezi a kényszerhelyzetbe jutott nagyapa. – Az énekeseket megfizetik – érvel, önmagát igazolva – aki színpadra lép, az szintén jelmezt ölt, és eljátszsa valakinek a szerepét, a közönség pedig

fizet ezért. Az adományokból összegyűlt jelentős összegekkel segítette szűkösen élő gyermekeit, akik szégyellték, mások előtt elhallgatták, titkolták, hogy mivel foglalkozik az édesapjuk.

A hamis sáfár példázatában (Lk 16,1–8) szereplő ügyintéző is gyorsan számot vetett a helyzetével. Belátta, hogy zsákutcába jutott, az elbocsátása elkerülhetetlen, kiutat keresett. Kiokoskodta, hogy mielőtt elszámolna a munkaadójával, meghamisítja a könyvvitelt, átírja/íratja az ügyfelek kintlévőségeit. Nem valami hirtelen támadt

felebaráti szeretet vagy az elbocsátó elleni bosszúvágy vezérelte. Megvesztegette az ügyfeleket, hogy a továbbiakban hozzájuk fordulhasson. Megvásárolta a jóindulatukat. Napjaink közbeszerzési pályázatain hasonló a helyzet: a húszszázalékos kenőpénz juttatása előfeltétele a sikeres pályázásnak. Ezt okosan kifundálta – ismeri el a munkaadó. *Ezért jár a dicséret: hogy határozottan, gyorsan, előre tekintve döntött és cselekedett. Ezt értéke-li, semmiképp sem a hazugságot, a csalást, lopást, sikasztást, tisztességtelen vagyonosodást.* Arra világít rá, hogy a világ fiai a saját ügyeikben okosabbak, menőbbek, mint a világosság fiai. Az utóbbiak, a tisztességes, becsületes életvitelre törekvők csakis a helyzetfelismerésben, a céltudatosságban, a cselekvőkészségben követik a hamis sáfár példáját!

Kétségkívül vonzóbb hódítónak, sikeresnek, győztesnek lenni, vagy legalább a győztes holdudvarában tündökölni, mint a társadalom szélére sodródva küszködni, mások szemében lúzernek, vesztésnek lenni. Nagyon különböző és személyes jellegű annak a megítélése, hogy kinek a magatartása tetszetős, imponáló, illetve az, hogy milyen példa követendő. Amit a világ fiai sikerként könyvelnek el, az a világosság fiai számára erkölcsi bukás lehet. A pár évvel ezelőtti technológiai csúcsként bemutatott termékek mára elavultak, ósdiakká váltak, a lúzerként élt van Gogh festményei pedig egyre értékesebbek. Ennyire elhibázottak, rövid életűek, változékonyak a megítéléseink. Ezért bírnak kevés jelentőséggel. Hála Istennek, nem mi döntjük el, hogy közülünk ki lesz a mennyországba menő.

• BUSTYA SÁNDOR

A boldogság, mint életpálya

Márton Csilla a Marosvásárhelyi Református Kollégium egyik végzős osztályának osztályfőnöke és egyben a líceum magyartanára. Vele beszélgettünk a pályaválasztásról.

– **Mi jellemző általánosságban a pályaválasztásra?**

– A bizonytalanság, ez a fő jellemvonás. Nagyon kevesen készülnek tudatosan a jövőjükre, mert nem tudják, hogy mik akarnak lenni.

– **Ez korábban is így volt, vagy ez egy erősödő tendencia?**

– Szerintem korábban nem volt ennyire bizonytalan világ, most erősödik ez a tendencia. Természetesen nem azt akarom mondani, hogy „bezzeg a mi gyerekkorunkban” hogy volt, de nekünk részben a szüleink meghatározták, hogy milyen lehetőségekből választhatunk.

– **Ez érvényes ma is?**

– Egyáltalán nem érvényes. Nem biztos, hogy jó volt, hogy nekünk megmondták, milyen választási lehetőségeink vannak, de mindenképpen könnyebb volt. Most olyan nagy a kínálat, annyi lehetőség közül kell választaniuk, hogy elvesztődnek benne.

– **Ugyanakkor, ha egyetemi tanulmányokról beszélünk, nagy könnyebbség, hogy az alapképzés után még tulajdonképpen alapjaitól újra lehet gondolni a pályaválasztást.**

– Igen, ez is változott. Régebb a líceumi képzés már beszorított bizonyos határok közé, és azt követően sokkal kevesebb választási lehetőség állt előttünk. Nagyon bátornak kellett lenni ahhoz, hogy kilépjünk az előre meghatározott sávból. Most bármilyen alapképzésről gyakorlatilag bárhova lehet jelentkezni.

– **A líceumban tanuló diákok számára ez mennyire nyilvánvaló, mennyire tudatosak? Mennyire nyomasztja őket ez a bőség?**

– Ez hatalmas stresszforrás számukra. Azokat látom nyugodtabbaknak, kiegyensúlyozottabbaknak, akik egészségesen állnak az érettségihez, mint egy eszközhöz a továbbtanuláshoz, és nem végcélnak tekintik, hogy „legyen meg az érettségi”.

– **Mennyire látnak jó mintákat? Azt tapasztalom, hogy vannak közösségek, többnyire falun, ahol egész generációk nem látják értelmét az érettséginek, azzal magyarázva, hogy így is úgy is munkanélküliek lesznek, és akkor meg minek megküzdeni az érettségivel? Ez aztán természetesen a további lehetőségeiket is jelentősen korlátozza.**

– Úgy látom, hogy városon is ez a tendencia a gyerekek részéről. Hogy ha már tudja, hogy milyen szakmában szeretne dolgozni, és ahhoz nem szükséges az érettségi, akkor nyugodtan bevállalná, hogy 18 évesen nekifog dolgozni, hiszen pénzt lehet belőle csinálni, megélhetést biztosít, akkor minek érettségi... De városban talán nagyobb a szülői nyomás, az elvárás, hogy „legalább az érettségid legyen meg, fiam”.

– **Ez összefügg azzal, hogy talán nehezebb megszerezni az érettségit?**

– Nem tudom, nem gondoltam bele, de nem hiszem, hogy van összefüggés.

– **A pályaválasztásban minden bizonnyal szerepet játszik, hogy mi a menő. Tehát mi a menő?**

– Nagyon gyorsan változik a menőség. A négy évvel ezelőtti generáció XII.-ben alapvetően azt kereste, hogy melyek a sok pénzt hozó szakmák, és itt pontosítanék: nagyon sok pénzt, az irreálisan sok pénzt hozó

Fotó: Tordai Ede

szakmák, a legkevesebb erőbefektetéssel.

– **Legalább fel tudták mérni, hogy melyek ezek a szakmák és hogy mennyit lehet keresni?**

– Nem. Meglepődtem, amikor pályaválasztási, orientációs osztályfőnöki óránk volt meghívott szakemberrel, akkor az egyik diák azt mondta (és ezt komolyan is gondolta), hogy ő 2000 euró alatt fel sem kel reggel az ágyból, mert neki az nem éri meg. De mikor rákérdeztünk, hogy mennyi az átlagfizetés Romániában, vagy hogy tudják-e, hogy a szüleik mennyi pénzből élnek, akkor kiderült, hogy sokuknak fogalmuk sincs. Most úgy látom, hogy ez változik, ez a generáció másabb. Nyilván nekik is kell a pénz, de tudják, hogy dolgozni kell érte. Most például a 32 diákból 30 önkénteskedik IX.-es kora óta. Van, aki négy éve folyamatosan dolgozik iskola mellett, hogy legyen pénze. Évekkel ezelőtt ritka volt még az olyan XII.-es diák, aki akár önkéntes munkát vagy félnormás munkát nyáron bevállalt volna. Most már tudják, hogy a munka mivel jár, sokan meggondolják, hogy

• Interjú

ha egész nyáron dolgoztak, akkor azt a pénzt mire fogják elkölteni, mire lesz elég. Jobban érzik a pénz értékét.

– **Ennek fényében melyek ma a menő szakmák?**

– Van egy kimutatásom, ami természetesen idővel változhat, de most így állunk: a 32 diákunkból közel fele segítő szakmában dolgozna, az asszisztentstől az orvosig, a gyógytornásztól a pedagógusig. Nagyon sokan emberekkel szeretnének foglalkozni és segíteni.

– **Ez mennyire terjeszthető ki a teljes generációra?**

– Valószínű részben, nincs teljes rálátásom, de úgy érzem, hogy ha megnéznénk a statisztikákat, akkor is ezt az arányt látnánk. Nagyon nagy tumultus van a kinetoterápián, az orvosi szakma különböző területein, pedagógusnak is egyre többen készülnek.

– **Pedig ezek igazából nem is annyira pénzes szakmák...**

– Igen, éppen ez a meglepő, hogy valahogy fordult a kocka: most már nem (csak) a pénzen van a lényeg. És ez valahol megnyugtató is.

– **Fontos kérdés, hogy mégis mitől menő, ami éppen menő? Mit látnak benne a fiatalok?**

– Szerintem abban erősödtek a mai fiatalok, hogy egyre realisabban látják azt, hogy mire van igény. Attól lesz menő egy szakma, ha válaszol erre az igényre. 30 évvel ezelőtt sok szülő azt akarta, hogy a gyereke jogász vagy orvos legyen, mert ezek a menő, a pénzes szakmák, most viszont azok választják ezeket a szakmákat, akik ténylegesen elhivatottan ezt szeretnék. Azt hiszem, a családi háttér most másként hat a pályaválasztásra. Valószínű, ebben szerepet játszik az is, hogy egy kiemelt iskola vagyunk a város közepén, hogy nagyon sok jólétben élő gyerekünk van, akik látják, hogy ez nem elég. Aki az átlagon felüli anyagi körülményekből érkezik, az már belátja, hogy ez önmagában nem elég a boldogsághoz.

– **Vannak kimutatások, amelyek szerint a fiatalok nagyon nagy hányada külföldön képzelel el az életét, és az az elsődleges céljuk, hogy elhagyják az országot.**

– Úgy érzem, hogy itt is változott a trend, négy, nyolc, tíz évvel ezelőtt nagyon elindult a hullám, most megint visszaszorult, mert valószínű rájöttek, hogy ott sem könnyű, hogy ott is meg kell dolgozni a pénzért, nyelveket kell beszélni stb. Most például tudtommal mindössze egy diákunk készül külföldre.

– **Ez a generáció kevésbé beszél nyelveket?**

– Nem ez az oka. Főleg mivel az angol intenzív osztályban emelt szintű nyelvvizsgával végeznek, sőt németből is feltornásszák magukat működőképes szintre. Nem fogalmaznék úgy, hogy hazaszeretetből maradnak, de ragaszkodnak a kialakult környezetükhöz, baráti kapcsolatrendszerükhöz. El akarnak menni, világot akarnak látni, de nem akarnak oda költözni. Valószínűleg több tapasztalatuk van arról, hogy milyen külföldön élni, mivel sok szülő van vagy volt kint. Ezért látják annak a hátrányait.

– **Mivel segítheti a szülő a gyermekét, hogy a saját helyét megtalálja?**

– Ez a legnehezebb szerintem. Hogy a gyerek érezze azért a korlátot, mert az biztonságot ad, de szabadon kereshesse a saját útját, és lógjon ki bátran a sorból. Ha így belegondolok, most menő kilógni a sorból. Én ilyenről eddig még nem hallottam, hogy egy menő iskolában menő legyen, hogy valaki hegesztő vagy tetováló akarjon lenni. És az ilyenre felnéznek a többiek, mert nem megy egyetemre, csak mert ez az elvárás, hanem vállal egy utat, amiről tudja, hogy azt szeretné.

– **Mit lehet tenni, ha a diáknak fogalma sincs, hogy milyen irányba induljon el?**

– Beszélgetni, megmutatni, hogy egyáltalán milyen szakmák vannak.

Azzal kellett szembesülnöm, hogy ma már nem minden diák tudja, milyen szakmák léteznek. Nekünk egyszerűbb volt, választhattunk: pék, jogász, orvos, tanár... Most viszont olyan bőséges kínálat van, hogy egyszerűen nem látják át. A szülő abban segíthet, hogy megmutatja, ki mivel foglalkozik, és ehhez milyen úton lehet elérni.

– Sok szülő azzal találja szemben magát, hogy XII-ben már késő a pályaválasztásban befolyásolni a diákokat.

– Igen, valóban. Sokáig furcsálltam, hogy az V–VIII-osokat viszik szakmai bemutatókra, úgy gondoltam, hogy ez túl korai. De találkoztam olyan diákkal, aki az általános iskola ideje alatt tett gyárlátogatáson döntötte el, hogy azt a szakmát akarja választani. Valószínű, ebben az is közrejátszik, hogy egyre korábban érnek.

– A pályaválasztásban van-e valamilyen szerepe, gondolkodik-e a családalapításra?

– Igen, meglepő, de igen. Gyakorlatilag két tábor létezik. Az egyik azt szeretné, ha egyszer elindítana valamiféle karriert, és emiatt a családalapítást nagyon kitolja, míg a másik azt szeretné, ha minél korábban, akár közvetlenül érettségi után vállalkozhatnának gyereket.

– Hogy áll ez a generáció az életcélok tekintetében?

– A legszebb választ idén kaptam: arra a kérdésre, hogy mi az életcéljuk, egyik diákom azt válaszolta, az, hogy boldog legyen. Nagyon érdekes, hogy egyre többen nem célt választanak, hanem utat. Hogy mitől lesznek boldogok, az már egy további nehéz kérdés, amire reményeink szerint útközben megtalálják a választ.

• KORONDI KINGA

Személyiség, eredetiség

Valamikor a tróger, a nagyszájú, a mindenkit bokán rúgó volt a menő az osztályokban. Beszélgetőtársaim szerint most, legalábbis az ő közösségükben, az a menő, akinek van egyénisége, bátor stílusa és közösségi ember.

Amikor a menő szóra gondolok, különböző életkorban megismert emberek, megélt helyzetek jutnak eszembe. Mert kamaszkoromban, bő harminc évvel ezelőtt, az volt a menő, akinek nagy volt a haja, és meg mert inni egy sört, esetleg cigarettázott. De az is menő volt, akinek megengedték, hogy szakadt farmernadrágban járjon. Amikor dolgozni kezdtem újságíróként, akkor számomra az volt a menő, akinek jó kapcsolatai voltak, aki a legtöbb telefonszámot tudta, és akinek nem kellett asztalt foglalnia, mert úgy is kapott a népszerű kocsmákban. Ma már ez a szó kikopott a szótáramból, de látom, hogy a mai fiatalok is éppen úgy igyekeznek menők lenni és a középpontban lenni, mint húsz, negyven évvel ezelőtt.

A magyar értelmező szótár szerint a menő átvitt értelemben többek között azt jelenti: olyan személy, aki nagyarányú, gyanús vállalkozásokkal foglalkozik; nagystílusú szélhámos; olyan személy, akinek minden sikerül, az élet élvezője; életművész.

Valamiben kiemelkedő

Az anyaországi kamaszok körében többek között 2020-ban végeztek felméréseket, amelyekben azt vizsgálták, hogy kiből lesz menő, hangadó, és hogyan viszonyulnak hozzájuk a társaik. A szakemberek egyetértettek abban, hogy egy-egy kiemelkedő tulajdonsággal, képességgel rendelkező fiúkból és lányokból lesznek menő diákok, hangadók. Lehet, hogy sportban tűnnek ki,

vagy erősebbek, hangosabbak, szebbek társaiknál. Abban is egyetértettek, hogy nagyon nem mindegy, hogy egy pozitív vagy negatív tulajdonságuk miatt lesznek a figyelem és a társaság középpontjában, hiszen tetteikkel, szavaikkal, viselkedésükkel, erkölcsi tartásukkal befolyásolják a közösségüket.

Így lesznek a tanárok szerint nehezen kezelhető, lógós, agresszív osztályközösségek, és ezek ellentétéként a tanulásra, sportolásra törekedő diákok. A felmérés készítői abban is egyetértettek, hogy a hangot adó menőket nem mindig szeretik, inkább felnéznek rájuk, vagy akár félnek tőlük. Az sem mellékes, hogy a szülők, tanárok viselkedése, beszéde is befolyásolja a gyermekek értékítéletét és azt, hogy kit tartanak ők véleményvezérnek. Egy-egy jó osztályfőnök, olyan tanító, tanár, akire felnéznek a gyermekek, jó irányba terelheti az egész közösséget, akár véleményvezérré válhat.

A szakemberek szerint ma már a közösségi háló, különösen a TikTok is nagyban befolyásolja, hogy ki válik népszerűvé a fiatalok körében, legyen az velük egyidős vagy akár idősebb híresség. A népszerű felületen 15 másodperces videókat osztanak meg, és az egyik legfontosabb jellemző: a természetesség.

Jó közösségi ember

A marosvásárhelyi művészeti középiskolába járó Henn Domahidi Hanga

szerint ma, az ő környezetében az a menő, aki követi ugyan a divatot, de van saját stílusa, és bátran öltözködik. De nemcsak a ruha, a külső stílusjegyek a fontosok, hanem az, hogy legyen egyénisége. Ezt látják és értékelik a többiek. Hanga szerint az ma már nem menő, aki bár jól néz ki és jól öltözik, de nincs személyisége. Az sem menő, hogy valaki cigarettázik, és nem is elvárás a dohányzás egy közösséghez való tartozáshoz. Számára az a menő, akinek van stílusa, okos, és jó társasági ember. Hanga arról mesélt, neki például fontosabb egy csapat tagja lenni, közösséghez tartozni, egy olyan társasághoz, amelyben magad lehetsz, amelyben elfogadnak és befogadnak.

Akinek a természetes a menő

A szintén művészeti Bartha Dani szerint az ő iskolájukban sokan törekednek arra, hogy menők legyenek, hogy kitűnjenek a tömegből. Van, aki négy övet visel, mégis le van csúszva a nadrágja. Van, aki a középpontban akar lenni, de Dani szerint lehet, hogy csak önértékelési gondja van, és figyelmet akar. Véleménye szerint nem biztos, hogy aki menő, az népszerű is. Mindenképp arra figyelnek a többiek, akinek van stílusa és egyénisége. Dani szerint a természetesség is fontos tulajdonság, és számára az a menő, akinek van egyéni stílusa, és nem játssza meg magát.

A beszélgetőtársaimmal egyetértene a népszerű színész, Leonardo DiCaprio is, aki valamikor ezt mondta: „Nem vagyok az a fajta ember, aki igyekszik menő vagy trendi lenni. Én határozottan egy egyéniség vagyok.”

• SIMON VIRÁG

A Maros megyei Nőszövetség radnóti konferenciája

Június 8-án, verőfényes napon, a hatalmas zöld füves, fákkal dúszított templomkertben fehér asztalnál, friss kávéval, kaláccsal, szerető szívvel vártak minket a radnóti testvérek. Nemsokára megszólalt a hang, hívogatott a templomba. A nemrég megalakult dicsőszentmártoni kórus négy énekszámmal köszöntötte a zsúfolásig megtelt templomgyülekezetét. A szószéken Csenteri Imola kisgörgényi lelkész nő várta, hogy elkezdhesse szolgálatát. Nőszövetségünk ez évi jeligéjét olvasta János evangéliuma 6. részének 68. verséből: „Uram, kihez mehetnénk? Örök élet beszéde van tenálad”. Kihez máshoz mehetnénk, mint Jézushoz? Hálát adni, bánatban vigasztalódni, betegségből gyógyulni, bűnből bűnbocsánatot nyerni. Jézus minden szava örök élet, mennyből alá szállt kenyér. Mindennapi kenyérként élhetünk vele. A nőszövetséges asszonyok buzgón szolgáló Márták, és Jézust áhítattal hallgató Máriák is. Az egymás terhének hordozása és szeretet kell hogy jellemezze életünket.

Kali Barna helybeli lelkipásztor köszöntötte a gyülekezetet Pál apostolnak az Efézusbéliekhez írott levele 5. részének első két versével, majd ismertette a gyülekezet és a templom történetét.

Czirmay Izabella megyei elnöknő az Apostolok Cselekedetei 10. részének 33. versével szólt az egybegyűltekhez: „Most azért mi mindnyájan az Isten előtt állunk, hogy meghallgassuk mindazt, amit rád bízott az Úr.” Köszöntésében elhangzott, hogy bár tudja mindannyian megváltuk harcainkat, hogy eljőjjünk erre az alkalomra, vagy sem, hálás a szíve, hogy döntésünk ide hozott. „Jól tetted, hogy eljöttél”, fogalmazott az ige szavaival.

Borsos Melinda kerületi elnöknő szólt a továbbiakban. Beszédében elhangzott, hogy a mai világnézet szerint egyre több élményt igyekeznek gyűjteni az emberek. A kérdés, hogy mi miért jöttünk ide? Élményt átélni, kíváncsiságból vagy unalomból? Remélhetőleg azért, mert fontos az élő ige, ami megmarad. A gondolatokat egy igei játékkal alapozta meg.

Szünet után Kali Barna lelkipásztor vezetésével a fiatalok zenekara lépett fel, és énekelt vallásos énekeket.

Dr. Berekméri Árpád Róbert levéltáros *Nők a belmisszióban a két világháború között* címmel tartott nagyon tartalmas és érdekes előadást. Ez megerősített abban, hogy a Nőszövetség munkája minden időben fontos volt, és az Isten mindig áldott eszközként tudta használni a nők szolgálatát.

A konferenciának felemelő mozzanata volt a nőszövetségi zászlók felsorakozása. Az asszonyok felolvasták a zászlajukra hímzett ígét, és megkapták az emlékszalagot, amelyet Kali Tünde lelkipásztor osztott ki.

A Nőszövetség himnuszának eléneklésével és áldással zárult konferenciánk.

Köszönetet mondunk a Kali lelkész házaspárnak, hogy megszervezte a konferenciát, és szolgálatra ösztönözte a gyülekezetet.

Az udvaron megterített asztaloknál fogyasztottuk el a finom gulyást, amit férfiak főztek nekünk. Sok régi ismerőssel találkoztunk, új ismeretségeket is kötöttünk. Örömmel és békével a szívünkben távoztunk haza.

• CSÁKI JÓZSEFNÉ PÁTER GYÖNGYVÉR

Válts irányt!

Apetroae Lucas-Matteo konfirmálása óta, immár tíz éve az Ifjúsági Keresztyén Egyesületben (IKE) tevékenykedik, kezdetben önkéntesként, majd munkatársként és szervezőként vállalt feladatokat.

– Mielőtt arról kérdezném, hogy hogyan lehet megszólítani a fiatalokat, azt szeretném tudni, hogy ön mit tartott vonzónak, miként kapcsolódott be az IKE munkájába?

– Székelyudvarhelyi vagyok, a református kollégiumban tanultam, ott is érettségiztem, a szombatfalvi református egyházközségnek voltam a tagja, onnan indultam, és meghatározók voltak számomra a kollégiumi és az egyházközségi ifis éveim, az ezekhez kapcsolódó barátságok, közösségek. Konfirmálásom előtt nem volt igazán kapcsolat az egyházzal, de azt követően részt vettem egy egyházmegyei ifjúsági táborban, ahol minden nagyon újszerű volt számomra. Főként a hitbeli közösség volt az, ami megfogott, és ez késztett arra, hogy a következő időszakban aktív tagja legyek az egyházközség ifjúsági csoportjának. 2017-ben vettem részt az IKE által szervezett munkatársképző tanfolyamon, amelynek célja, hogy a fiatalokat segítse, illetve az egyházközségi, a gyülekezeti munkába bevonjuk. Ezt követően csatlakoztam, illetve önkéntesként vettem részt az IKE országos ren-

dezvényeinek a szervezésében. Amikor egyetemistaként Kolozsvárra kerültem, akkor az országos IKE iroda tevékenységébe is bekapcsolódtam, előbb elnökségi tagként, majd az egyházkerület ifjúsági referenseként.

– A mai fiatalokat miként lehet megszólítani, milyen tartalom lehet tetszetős számukra?

– Generációkként nagyon változó az, amivel fel lehet kelteni a fiatalok érdeklődését. Már a huszonévesek és a tinik közt is elég nagy a generációs szakadék. Bármilyen menő lehet egy fiatal számára, igazából az számít, hogy miképpen csomagoljuk be azt, amit kínálunk. A nyári eseménynaptár is mutatja, hogy a tizenévesek számára nagyon sok lehetőség kínálkozik eseményekre, fesztiválokra eljutni, különböző programokon részt venni. Az IKE rendezvényeinek, illetve a *Válts irányt!* IKE Fesztiválnak nemcsak az a célja, hogy közönsége legyen, hanem hogy hosszú távon a fiatalokat bevonja az

egyházi tevékenységbe. Arra törekszünk, hogy rávilágítsunk, megmutassuk, hogy ez igenis menő lehet a huszonegyedik században is.

– Fesztiválok tekintetében elég nagy a kínálat. Fel lehet venni, illetve fel kell-e venniük a versenyt másokkal?

– Tartalom szempontjából nem vagyunk versenyhelyzetben más fesztiválokkal, nyári rendezvényekkel, arra viszont figyelniük kell, hogy ne legyenek azonos időpontban, ne szerveződjenek egymásra a programok. Nem célunk, hogy versenyezzünk a többi fesztivállal. A *Válts irányt!* IKE Fesztiválnak van egy jól meghatározott igei kerete, ez határozza meg teljes egészében. Ez nem zárja ki azt, hogy a fesztiválon világi meghívottak is részt vegyenek, és különféle kulturális programok legyenek.

– Egy fesztivál akkor válik vonzóvá, hogyha a különböző kísérőprogramok nem unalmasak. Mi-

La vita è bella

A kis vörös hajú volt a hangadó. Hárman játszottak a falu kihalt utcáin. Már körbebringázták a falut, de közben túlságosan kimelegedett az idő, és ők maguk is. Egy órát kacsáztak a patak mellett, de az árnyék hiánya elűzte őket a tűző napról. A keresztútnál levő diófa árnyékában terpeszkedtek, amikor kipattant az ötlet: áruljanak valamit. Hosszasan tárgyalták a lehetőségeiket. Citromjuk nem lévén, a limonádéről lemondtak, pedig az lett volna csak igazán kelendő. Az alma, körte, dió még nem ért. Egy-két kacsázásra alkalmas kővel a kezükben és néhányan a zsebükben tanakodtak, amikor eszükbe jutott, hogy ezeket is kínálhatnák más portéka híján. Míg a szőke kislány kisorakoztatta őket a híd padkájára, addig nagyobb társuk elszaladt egy kartonért és írószerért. A kis vörös hajú gyöngybetűkkel ráírta:

ELADÓ KŐ 1 Lej.

Órákig üldögéltek mellette. Ha nem is vett belőle mindenki, aki elment előttük, de kivétel nélkül mindenkit nevetésre készítettek. Vége-hossza nem volt a kacagásnak. Este a begyűlt vagyonból mindenkinek jutott egy gombóc fagyi és egy olyan emlék, amire hosszú évek múlva is mosolyogva emlékeztek vissza, mert az élet szép.

- k2 -

Ilyen témák foglalkoztatják a résztvevőket?

– A tizenévesek nagyon nyitottak és érdeklődők az önismereti és közösségi témák iránt. Az előadók kiválasztásában azt vesszük figyelembe, hogy mi aktuális egy fiatal életében, mi az, ami felkelti az érdeklődésüket, mi az, ami építő jellegű. A *Válts irányt!* IKE Fesztivál idei témája az, hogy miképpen mozdít ki minket Isten a mindennapokban. Hogyan mozdít ki a komfortzónánkból, hogyan mozdít el egy közösség felé, és ezáltal hogyan válhatunk a közösség részévé. A programjainkat, a meghívottak előadásait ez határozza meg.

– Hogyan, milyen úton érik el a célközönséget?

– A résztvevők megszólításában segítségünkre vannak a lelkészek, általuk személyesen kínáljuk a jelentkezés lehetőségét, de a közösségi oldalakon, a médiában is népszerűsítjük a fesztivált.

– Miként döntenek el, hogy milyen vezérfonalra épüljön a rendezvény?

– Harmincfős szervezői csapattal dolgozunk az idei fesztiválon, amelynek témáját közösen határoztuk meg. Kisebb csoportokat hoztunk létre, és több, fiatalokat érdeklő

témát javasoltunk. A kiscsoportos javaslatokból kiemeltük a közös pontokat, és próbáltuk egyetlen szóban, egyszerűen megfogalmazni a fesztivál célját, a kimozdulást.

– Hogyan körvonalazódnak a programpontok?

– Az előadók kiválasztásában és a programok szervezésében a munkatársképző tanfolyamon résztvevők véleményét is figyelembe vesszük. Nyilvánvaló, hogy ebben nagy mértékű szubjektivitás is van, hiszen nem lehet objektíven meghatározni, hogy milyen téma menő. A szervezők segítségével, kapcsolataik által keressük meg az előadókat, meghívottakat. Általában nyitottak szoktak lenni a felkérésre.

– Költség tekintetében mire számítsanak az érdeklődők?

– Mindenki számára szeretnénk elérhetővé tenni a részvételt, el akarjuk kerülni azt a helyzetet, hogy anyagi okok miatt ne jöjjenek el. Igyekszünk a legalacsonyabban tartani a hetijegy és az étkezések árait.

– Hol tartják a *Válts irányt!* IKE Fesztivált?

– A két évente megrendezett fesztivál helyszíne az elmúlt évek során volt már Szováta, Nagyenyed és Zeteváralja is. Az idén is Zeteváralján,

a Deság Resortban tartjuk, augusztus 4–8. között, és elképzelésünk szerint a továbbiakban is itt kerülne megrendezésre.

– Jelenleg kik a menő előadók? Megnevezné őket?

– A népszerűség, a menőség tekintetében a fiatalok körében eléggé egyértelmű mutató – a közösségi médiában jelenlevők esetében – a követők száma. Objektív választ erre nagyon nehéz adni, ezért nem szeretnék neveket kiemelni, viszont felsorolhatom, hogy az idén kik fognak koncertezni: a Sidereus, a Konyha és az Aurovoir. együttesek, valamint Oláh Gergő.

– Milyen információkat, visszajelzéseket hasznosítanak a fesztiválszervezők?

– Két dolgot szoktunk figyelembe venni. Van egy applikációnk, ezen megtalálható a fesztivál programja, és a résztvevőknek lehetőségük van minden egyes rendezvényre külön visszajelezni. Ezzel a lehetőséggel elég sokan éltek az előző alkalommal. Másrészt a szervezőcsoport kiértékelését tartjuk fontosnak, ezeket tartjuk szem előtt a következő fesztivál megrendezése során.

• KORONDI KINGA

Az önbizalom a legjobb öltözet

A belső kisugárzás, a személyiség és az önbizalom tesz menővé egy felnőtt nőt vagy férfit és nem csak egy ruha, egy divatos stílus – állítja **Hajnal Zsuzsa** ékszertervező, designer, szín- és stílustanácsadó. Véleménye szerint, aki jobban van önmagával, és ismeri egy kicsit is testalkatát és színeit, az a vasajtót is felveheti. Azt is megtudtuk tőle, miért érdemes használt ruhaboltból vásárolni.

Fotó: Hajnal Zsuzsa Facebook-oldala

Az ismert marosvásárhelyi stílustanácsadóval annak próbáltunk utánajárni, hogy mennyire kell követnie a divatot annak, aki menő akar lenni, és fontos-e az, hogy az aktuális divatot kövessük ahhoz, hogy stílusosak legyünk, hogy megforduljanak utánunk az utcán.

Zsuzsa szerint a fiatalok többféle stílust kipróbálnak, hiszen nem érett a személyiségük, folytonos átalakulásban vannak. Nem tudják még pontosan, hogy mi áll jól nekik, hangulatuktól és az aktuális divattól függnek, ezek alapján öltöznek. A felnőttek esetében az egyéniség és az önbizalom határozza meg, hogy van-e egyáltalán stílusuk, illetve, hogy hogyan tudják viselni a ruhát, legyen az a legújabb, legdrágább, vagy sem. „Az önbizalommal rendelkező hölgyek vagy urak mindig menők lesznek, mert olyan kisugárzásuk van, amit meglátunk, megérezzük és értékelünk. Ha harmóniában van a külső a belsővel, az az igazi menő.”

Lehet tanulni, de...

A szakember szerint lehet tanulni azt, hogy mi áll jól neked testalkat-

od, bőrszíned alapján. Erről szól a szín- és stílustanácsadás. Ki lehet kérni a szakértő véleményét, aki elmondja, hogy milyen szabású és formájú ruhák állnak jól, milyen darabot viseljünk. Segít feltérképezni, hogy melyek azok a színek és színárnyalatok, amelyek jól állnak. De ahhoz, hogy viselni is tudjunk egy számunkra tökéletes ruhát, önbizalom is kell, egyfajta tartás és lazaság.

Biztos mindannyian ismerünk olyan személyeket, akik csak lazán összeválogatnak egy pár ruhát, legyen az éppen divatos, vagy sem, és máris úgy néznek ki, mintha most szálltak volna le egy magazin címlapjáról. És vannak olyanok, akiken hiába van a legmárkásabb ruha, drága kiegészítőkkel, mégis félszegnek tűnnek. Zsuzsának is vannak kliensei, akiknek személyre szabja a ruhátárát, együtt vásárol velük, sőt össze is párosítja a ruhákat, de mindez csak fél siker. A többit a belső kisugárzás, az önbizalom adja.

Kinek milyen a stílusa?

Hajnal Zsuzsa pozitív példaként hozta fel Iris Apfelt, aki idén 102 évesen halt meg. Arról volt híres, hogy nagyon színes, nonkonformista ruhákban járt, és nagyon szerette az ékszereket. Egyszer egy divatlap újságírója megkérte, hogy árulja el, milyen stílusirányzatot követ, mert ő nem tud rájönni. Erre ő frappánsan azt válaszolta, hogy a maga dolga, hogy ezt kitalálja. Hiszen ő a saját stílusát képviselte, úgy öltözött, ahogy neki tetszett. Még százévesen is divatos, menő volt. Mert volt önbizalma és merész volt.

Másodkézből szép színeset

Sokféle stílus van, a divat is állandóan változik, de ha valaki tudja, hogy mi áll jól neki, és okosan változtatja, párosítja össze a ruháit, akkor az jó úton jár. Zsuzsa szerint nem kell sok pénz ahhoz, hogy valaki stílusos legyen. Ő szinte kizárólag a turkálóból öltözik. Vallja, hogy ott mindig talál olyan ruhadarabokat, amelyek megfelelnek a testalkatának. Különösen odafigyel arra, hogy szép színes ruhákat vegyen, vagy élénk feketét. Amit mások már viseltek, és mégis megőrizte színét, az jó minőségű anyagból van, és ő is bátran tudja hosszú ideig viselni. Mint meséli, mivel munkája során fekete felsőt visel, hogy ne zavarja meg a

Fotó: Hajnal Zsuzsa Facebook-oldala

• Interjú

színeket, több fekete színű pólóra, felsőre van szüksége. Amit a turkálóból megvesz, és élénk fekete, az több mosás után is ugyanolyan marad, ellentétben azzal, amit a üzletben vesz, és két-három mosás után már kopott.

Hajnal Zsuzsa azt is hangsúlyozta, azért fontos, hogy tudjuk, milyen a testalkatunk és milyen ruhák állnak jól, mert másképp

összevásárolunk olyan dolgokat is, amelyek épp divatosak vagy megtesznek, de soha nem fogjuk aztán viselni őket. Azt is fontos tudni, hogy a testalkatunk nem változik, a felszedett vagy leadott kilogrammoktól függetlenül. Akinek homokóra testalkata van 55 kilósan, az lesz 70 és annál több kilósan is. Ha az alkatának megfelelően válogatja össze a ruháit, önbizalommal

viseli azokat, akkor stílusos, menő lesz.

Iris Apfel mondta: „A divatot meg lehet vásárolni, de a stílus az emberé. A stílus kulcsa az, hogy megtanulod, ki vagy, és ez hosszú évekbe telik. A stílushoz nem létezik útmutató. Ez az önkifejezésről és mindenekelőtt a hozzáállásról szól.”

• SIMON VIRÁG

Reményik Sándor

Istenarc

Egy istenarc van eltemetve bennem,
Tán lét-előtti létem emlék-képe!
Fölibe ezer réteg tornyosul,
De érzem ezer rétegen alul,
Csak nem tudom, miképp került a mélybe.

Egy istenarc van eltemetve bennem,
Néha magamban látom, néha másban.
Néha állok, mint fosztott ág, szegényen,
Ha rossz órámban eltűnik egészen
Alter-egóm az örök vándorlásban.

Egy istenarc van eltemetve bennem,
A rárakódott világ-szenny alatt.
A rámrakódott világ-szenny alól,
Kihűlt csillagok hamuja alól
Akarom kibányászni magamat.

Egy istenarc van eltemetve bennem,
S most ásót, kapát, csákányt ragadok,
Testvéreim, jertek, segítsetek,
Egy kapavágást ti is tegyetek,
Mert az az arc igazán én vagyok.

Egy istenarc van eltemetve bennem:
Antik szobor, tiszta, nyugodt erő.
Nem nyugszom, amíg nem hívom elő.
S bár világ-szennye rakódott reája,
Nem nyugszom, amíg nem lesz reneszánsza.

Járitz Józsa: Önarckép

Kosztolányi Dezső

Félreismernek

Múltkor, egy sötét, téli reggelen vidékre kellett utaznom. Úgy terveztem, hogy majd villamoson megyek ki az állomásra. De a keltőóra későn csörömpölt fel. Kiskocsiért telefonoztam. Nagyot küldtek, négyüléset, vadonatúj, takarosat. Ragyogó ablakaival puhán gördült kapunk elé. Kezembe kaptam kézipoggyászatot, egy halványbarna disznóbőr bőröndöt, mert előző este véletlenül ebbe csomagoltak be, s indultam.

A pályaudvaron három hordár vett körül. Egyik nyitotta az ajtót, másik a kocsit fizette, harmadik szaladt poggyászzal jegyet váltani. „Elsőosztály” – szólt elmenőben, már állítóan, mint aki másra nem is gondolhat, s én, aki másodikon akartam utazni, bólintottam.

Beszálltam egy üres fülkébe. Halkan koccant az ajtó üvege. Megjelent a kalauz. Feszesen tisztelgett, majd felém hajolva bizalmasan, de végtelen tisztelettel érdeklődött utam, sajátos kívánságaim és hordárom iránt. Néhány pillanat múlva lenn kiabálta a hordárom számát, s vele együtt többen, oly riadalommal, mintha tűzvész ütött volna ki.

Jött a hordár. Könnyű kézi-bőröndömet, melyet kisujjamon is elbírtam volna, ketten hozták, ő meg a kalauz. Alig múlt pár perc, a kalauz ismét feltűnt ajtóm előtt egy másik, paszományos, tekintélyes alkalmazottal, aki fehér kesztyűt viselt. Egy darabig félénken szemlélték a folyosóról, valamit tárgyalhattak, aztán beléptek. Értésemre adták, hogy a mellette levő fülkében még kényelmesebben utazhatom. Bevezettek oda, de az éppen olyan volt, mint az előbbi. Biztosítottak, hogy amennyiben az étkezőbe méltóztatnék fáradni, ők azonnal lezárják a fülkét, állandóan közelemben fognak tartózkodni.

Nem szóltam semmit.

Ebben a pillanatban meggyulladt a villany, tündéri fénnel öntötte el az eddig homályos fülkét. Éreznem kellett, hogy ez nekem, csak nekem szól. Úgy rémlett, hogy egy meseországba csöppentem, ahol legtitkosabb kívánságom is teljesedik. A kalauz fölpolcolta elé a kis lecsapható asztalkát. Íme, gondoltam, a mesék területjébe.

Nyilvánvaló volt, hogy félreismertek. Azt hitték, hogy én nem én vagyok, hanem valaki más, egy jelentős ember, tehát megbízott, hivatalos kiküldött, súlyos közéleti egyéniség, aki fölemel, porba sújt, intézkedik, kiutal, utcákat hasít, bányajogot ad, trafikjogot azonban mindenestre.

Ezt a félreértésüket ekkor még könnyűszerrel eloszlathattam volna. Csak úgy kellett volna viselkednem, mint egyébkor. De bármennyire nehezemre esett leküzdenem természetes hajlandóságomat, hogy mindenkit és mindent észrevegyek, erőszakot tettem magamon. Szórakozott, fátyolos szemmel tekintettem rájuk, mint egy nem létező világ álomalakjaira, csak biccentettem, elhárító mozdulatokkal beszéltem,

legföljebb néhány alig érthető szót mormoltam. Az öregebbik kalauzt, aki biztosan apám lehetett volna, „barátom”-nak neveztem.

Később, amikor már megindult a vonat, lehetetlen volt kiesnem szerepemből. A kalauzok, az étkezőkocsi alkalmazottai, a takarítóasszonyok folyton-folyvást figyeltek. Amint lefölkáltak a folyosón, amennyire a hódolat megengedi, egy-egy riadt pillantást vetettek felém, mint egy ketrecbe zárt vadállatra, a legnehezebbre, az állatok királyára, az oroszlánra. Őszintén szólva most már nekem is örömet okozott a játék. A szélhámosok szívdobogató kéjét élveztem, akiket másnak vélnek, mint akik. Ezért áldozatot is hoztam: Egy könyv hevert előttem. Bölcsen és helyesen ki se nyitottam. Előkelő ember nem olvas. Az már mindent tud. Tartózkodtam a gondolkodástól is, mert az gyötrelmesen rút ráncokat vés arcunkra. Mindössze a fákat néztem, igen szigorúan, s az elrohanó sürgönypóznákat, melyek láttomra ijedten ugrottak félre.

A személyzetnek láthatólag fájt, hogy semmit se kértem. Aggódtak miattam, hogy melegem van vagy hogy fázom. Részvét tükröződött szemükben, mikor könyökömet az ablak párkányára támasztottam, a gondolat is kétségbe ejtette őket, hogy a durva fa esetleg feltörheti finom bőrömet, s szerettek volna alája egy selyemkendőt teregetni. Erre azonban nem adtam alkalmat.

Csak egyetlenegyszer volt módjuk, hogy távolról, látatlanul segítségemre siessenek. A kocsí másik végében bőgni kezdett egy csecse-

mő. Ijedten futkároztak a folyosón, aztán a csecsemő hirtelen elnémult. Hogy mi történt, nem tudom. Lehet, hogy valamelyikük egy hosszú késsel azonnal elvágta a csecsemő tor-
kát, de lehet az is, hogy az anya a maga jószántából dobta ki gyermekét a robogó vonatból, nehogy nyugalmamat megbolygassa.

Másodpercenyi pontossággal érkezett meg vonatom. Megint ketten vitték ki poggyászatot, mély hajlongások közepette. Ekkor mindent elronthattam volna. De sem nem köszöntem meg kedvességüket, sem

borravalót nem adtam. Közönyösen, a levegőbe meredve hallgattam. És ez hatott. Csak most hitték el igazán, hogy valóban az vagyok, akinek gondoltak.

Egyébként a pályaudvaron mindenki „vigyázz”-ban állott. A jegyszédő vasutas is. Nem kérte jegyemet. Út nyílt előttem. Én pedig mehettem előre, fölfelé, azon az ösvényen, mely a csillagok felé vezet.

Pakocs Károly

Megadom magamat Neked, Isten

Küzdöttem magamért sokszor Veled, Isten,
hogy boldog legyek én is e földön,
mint a világ fiai, kiket itten küzdeni láttam
a földért, aranyért, selyemért, egek ellen.

Keresém magamat cifra-szövésű ruhákban,
selyemsuhanásban, s teletűztem rózsával a mellem;
hogy ne kívánjam angyalszárnyak lágy suhogását,
ne kívánjam a tömjént, egek illatait.

De szétollóztad a köntösömet, s leszórtad a földre
a rózsát, mint Ninivében, s Rómában a táncosokét,
s élő tövisből fontál koszorút a fejemre;
fekete zsákkal öveztél, amilyenben jár a halál is.

Örömet-keresőn indultam ragyogtatni magam
kék, lila, rőt sugarakban, karperecekben:
hogy nem kívánjam a templom téglafalát, köveit,
s ne vágyjam az Isten napsugarát diadémnak.

Te villámkalapáccsal szétzúztad a föld köveit
s haragod paraszába fojtottad az ékszer ragyogását,
s Savonarola-szavakkal máglyára löketted
velem a földet, mint hajdan diadémos Firenze tévé.

Könnyen akartam életet élni e nagy temetőben,
mint játszik a gyermek a fűvel a síron:

nem akartam hallani földön a jajt,
s messze kerültem árnyékát a halálnak.

Te kivered az álmod gyermekszeimeimből
s mutattad az életet éjnek, feketének,
halálnyoszolyának, amelyre feküdnöm kell nekem is:
ha kopogni fogsz egyszer ajtómon az este.

És küzdeni vágytam velem való céljaid ellen
elszánt akarattal, s menekülni akartam
vissza a cifraruhás, mosolyos tavaszok kebelére;
de Te megfogtál, mielőtt a világ vállára borultam.

S játszottál szívemen szelíden szép hajnali szókat:
hogy az én szeimeim lesznek az égnek két kicsi fénye,
melyen át látni fognak a lelkek az éjben;
hogy az én kezeim lesznek az ég kezei;
áldás az erénynek, korbácsok a bűnnek;
hogy én leszek egyszer tükre az égnek a földön
s életvizeken kicsi csónakosod.

Fölveszem én hát megadással a jármot,
reggeli áldozatoknak égi palástját,
s felnézek szomjas szeimeimmel a földről.

Megadom magamat, megadom Neked, Isten!

Telegdy Anna

(1591–1635)

Az épp aktuális menő emberek határozzák meg a „mi leszel, ha nagy leszel?” kérdés válaszát. Melyik kisgyermek nem szeretne menő focista, színész, énekes, sztár, üzlet-ember stb. lenni? Az egyszerű, mindennapi munkát is ma menő névvel ruházzuk fel, így talán nem szégyell-nivaló, ha valaki nem felfedező, bölcs megmondó, viselkedésével mást befolyásoló híresség, hanem nélkülözhetetlen háztartásbeli, takarító vagy napszámos. Egyébként ma már higiéniaért felelős szakember a takarító, stylist a fodrász-szabász, vendéglátóipari intéző a pincér, kise-gítő erő a napszámos. Semmi bajom az elnevezésekkel – lehet nem is használtam őket helyesen –, annál inkább azzal, ha valaki szégyelli a becsületes munkát, amit naponta végez, hogy meglegyen a mindennapi kenyere. Még akkor is, ha a társadalom szemében nem az a menő. Határtalan lehetőségeink vannak ma az elképzeléseink megvalósítására. Egyik képzés a másik után, és újabbnál újabb utak nyílnak meg előttünk, hogy kiteljesedhessen az életünk, és menőnek érezzük magunkat abban, amit teszünk.

Nem volt ez mindig így, mondják azok, akik még a közelmúltban vért izzadtak azért, hogy bejussanak egy egyetemre, vagy elérjék vágyaikat. A nagyobb léptékű múltba nézés pedig azt mutatja, hogy nagy szük-

ség volt külső segítségre ahhoz, hogy valaki képezze magát, tanuljon, a számára menő emberek nyoma-ba lépjen. Telegdy Anna azon személyek közé tartozott, akik az 1600-as években arra kötelezték el magukat, hogy másokat segítsenek, támogassanak. Ennek a „hivatásnak” a neve mecénás.

Kisvárdán született, Várday Kata-lin és Telegdy Pál gyermeke. Édes-anya fiatalon meghalt, édesanyja újra férjhez ment, így lett mostohaapja Nyáry Pál. Mindannyian kiemelkedő személyiségek voltak a magyar törté-nelemnek. Szerették a művészeteket, egyfajta irodalmi kör alakult a család köré. Ebben a milióban nevelkedett Anna, sokat olvasott, saját verseket is írt. Nagy hatással volt rá Balassi Bálint, akit a családhhoz rokonai és baráti szálak fűztek. Más fontos, befolyásos ember is megfordult a családnál, akinek személyisége, egyénisége mind-mind hozzájárult Anna neveléséhez. A család kezdet-ben katolikus volt, majd áttértek a református vallásra, és attól fogva különösen Anna és az édesanyja szívvel-lélekkel támogatták a refor-mátus vallást és annak terjedését.

Tizennyolc évesen férjhez ment mostohatestvéréhez, Nyáry István-hoz, és egy közös gyerekük született, aki fiatalon pestisben halt meg. Iro-dalmi munkássága levelezésben, versekben és verstördékekben ma-

radt fenn. Szentimentális, de mégis objektív, amit leír. Verseinek hangu-latát az átélt gyász, betegeskedés, szenvedés határozzák meg, de mindennek alapja az erős hit-megélés: „Semmi ez világi öröm már énnékem./ Az fényes egekben kíván-kozik lelkem/ Ez világi kínok semmit már énnékem/ Nem árthatnak – mert én hiszek az Istenben”.

A kultúra pártfogására való haj-lam egyfajta családi örökség. Édes-anya példája állt előtte, akinek me-cénási tevékenysége kiemelkedő volt. Neveik az általuk támogatottak könyveiben, munkáiban, illetve azoknak bevezetőiben, ajánlásaiban maradtak fenn. Innen értesülhetünk arról, hogy kiknek az útját egyenget-ték nemcsak nevük, befolyásuk ere-jével, hanem anyagi támogatással is. Szenczi Molnár Albert zsoltárfordí-tónk is részesült ebben a támogatás-ban, és sok diák szintén ezzel a tá-mogatással juthatott el külföldre ta-nulni. Telegdy Anna alkotott, és má-sokat segített abban, hogy maradandót, értékeset alkothassanak. Tette ezt úgy, mint aki hitte, hogy az igazi öröm és a legfontosabb nem az, hogy az emberek hogyan minősíte-nek téged és az általad végzett mun-kát, hanem az, hogy a neved fel van írva a mennyek országában.

Hova tűntek ma az ilyen menő emberek? – kérdezhetnénk. Akik azt támogatják, hogy nem ők, hanem mások megvalósíthassák álmaikat? Akiknek az az elégtétel, hogy valaki előtt – és nem csak gyermekük előtt – kinyissanak egy ajtót, amely egyéb-ként segítségük nélkül soha nem nyíl-na ki? Nem tűntek el végképp, csak a „mecénás” megnevezés ko-pott ki a szóhasználatból. Nem tu-dom, hogy ma sokan vannak vagy kevesen, de én egyet ismerek. Ez pedig azt bizonyítja, hogy az „egymás terhét hordozzátok” jézusi program még ma is menő, másokat is ösztönző. Reméljük, hogy továb-bra is ez lesz a maradandó, és a jövő-ben is tudunk majd egymás számára mecénások, támogatók lenni anyagi-akban és lelkiekben egyaránt.

• BEREKMÉRI MELINDA

Komjáthy Jenő

Emléksorok

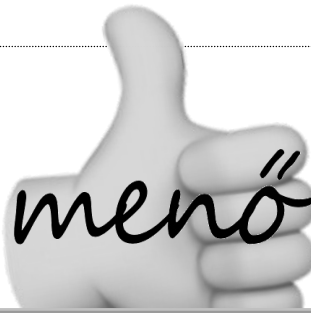
Rossz a világ? Légy jó tehát magad!

Üres a lét? Adj tartalmat neki!

Az ember szolga mind? Légy te szabad!

Hídd sorsodat bátor versenyre ki!

Gratulálok, menő vagy!

Mert olyan örömezenetet, evangéliumot olvasol, ami soha nem tud kimenni a divatból.

Mai örömdetes történetünk egy

S L O O T P A

-ról szól, aki korábban

E Z U F R I S A

volt.

Ha még menőbb szeretnél lenni, keresd meg a Bibliában az Apostolok cselekedetei könyvének a kilencedik fejezetét. Ott részletesen elolvashatod ennek a régen élt menő embernek a történetét. Többek közt választ találsz benne a következő kérdésekre:

* Hogy hívják a várost, amely felé tartott?

* Ki szólította meg ekképpen: „miért üldözöl engem?”

* Kit küldött hozzá az Úr, amíg ő vakon feküdt a városban?

* Mi volt a városból, a zsidók haragja elől való menekülésének eszköze?

Emberünk héber és latin eredetű nevét megtalálod itt —>

Apostolok cselekedetei **13,9**

A betűrácsból kiegészítve a hiányzó szavakat, megtudhatod, hogy miként lehetsz igazán menő gyermeke Istennek.

„Egyébként pedig, testvéreim, ami _____, ami tisztességes, ami _____, ami _____, ami szeretetre méltó, ami jó hírű, ha valami _____ és _____, azt vegyétek figyelembe!

Amit tanultatok és átvettetek, hallottatok és láttatok is tőlem, azt tegyétek, és veletek lesz a _____ Istene.” (Fil 4,8-9)

H	I	K	Q	D	E	J	C	D	S
Z	G	M	T	I	I	W	O	B	N
R	A	N	I	C	Q	G	F	J	J
A	Z	B	S	S	P	C	A	K	J
B	S	E	Z	É	C	B	P	Z	Q
C	Á	E	T	R	R	U	P	N	K
S	G	S	A	E	U	A	Z	E	G
E	O	S	H	T	H	Z	E	M	G
W	S	K	B	E	E	F	U	E	N
B	É	K	E	S	S	É	G	S	U

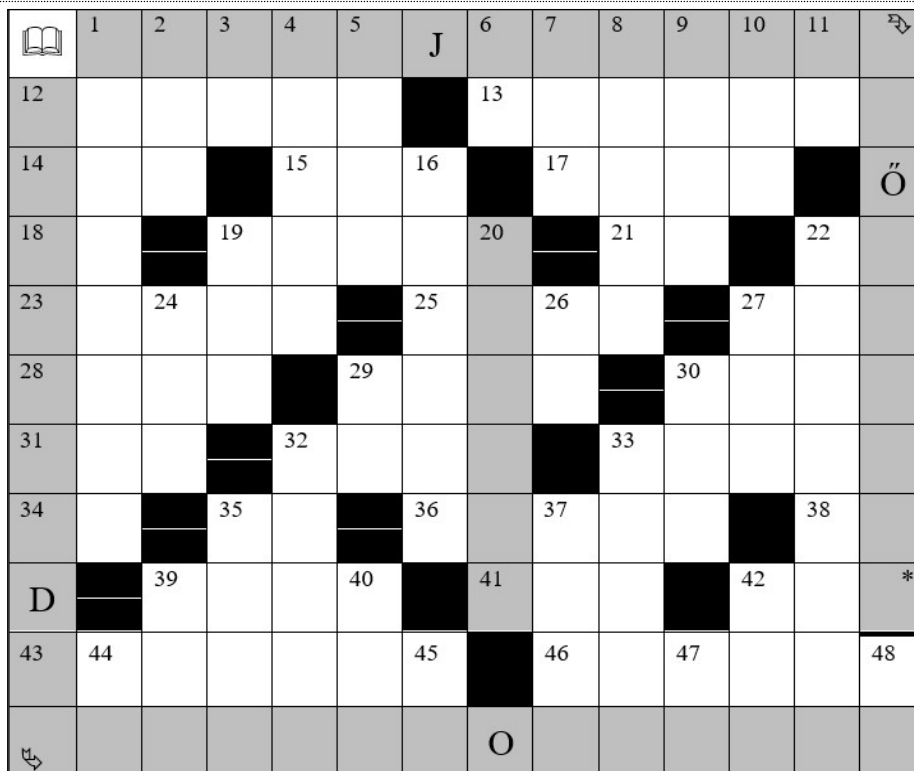
Rejtvényünkbe egy ismert igeverset építettünk be.

Vízszintes:

1. A beépített igevers első része, 12. Kezeléssel éretté teszi, 13. Viszsa: gyászistentisztelet, 14. Vissza: nagy testű, ízletes húsú tengeri hal, 15. Bolyai János (1802–1860) egyik művének címe, 17. Ókori pengetős, húros hangszer, 18. Zsák közepe! 19. Vissza: ... Dezső (1907–1982), erdélyi református papköltő, 21. A 2Móz 17,12 szerint ez volt Mózes széke ott, akkor, 22. Állatok lakhelye, 23. Becézett Erzsébet, 25. Az ilyen gáz kitermelése sok vitát szült, 27. Hámozott retek! 28. Dédelgetett kis kutya, 29. Keleti légzési és testtartási gyakorlatok rendszere, 30. Mohamedán hitű pap, 31. Könyv és füzet része, 32. Hangyák lakhelye, 33. Összetört horog! 34. Len románul, 35. Félig mért! 36. Ilyen volt régen a református kollégium végzős diákja, 38. Azonos magánhangzók,

39. Hideg északkeleti szél az Adrián (é. h.), 41. Szabályos zárt görbe vonal, 42. Kezdetben ingyen! 43. A 2Móz 15 szerint Mózes és Miriám is

ezt tette az egyiptomi szabadulás után, 46. Kalotaszegi kis település. Itt található az egyházunk által fenntartott egyik gyermekotthon.

Függőleges:

1. E városban kapta Pál apostol az európai missziói parancsot (ApCsel 6,8–10), 2. Mélyebb női hang, 3. Tiltószócska, 4. Ezt a hangot fülünk nem tudja érzékelni, 5. Hazug angolul, 6. Belga kisváros a holland határ közelében, 7. Hideg évszak, 8. Becézett női név, 9. Lányos ház vendége a házasságkötés előtt (é. h.), 10. Ma egy kis dadogással, 11. Azonos magánhangzók, 12. A beépített igevers második része, 16. Halasztott, 19. Indíték-e? (é. f.), 20. Az igevers utolsó szava, 22. Vissza: húzogató, 24. Zavart pók! 26. Kínai nevekben

e kis szó hegyet jelent, 27. Kanadai város a Nagy-tavak mellett, 29. A jelesnél egy kicsit kevesebb, 30. Hiányosan írsz! 32. Javadalmaz, 33. Összemázolt sáros! 35. Tréfás jelenet (é. f.), 37. Vissza: van belőle hegyes, derék, sőt tompa is, 39. A városok legrégebbi részét szokták így nevezni, 40. Karimátlan kalap! 42. Középen kibír! 44. Sürgető szócska, 45. Párt! 47. Ámosz ..., jeles izraeli író (1939–2018), 48. Kő, szórványos székely-mezőségi tájszólásban.

Megjegyzés: A bibliai nevek és fogalmak a Károli fordítás szerint irandók. A csillaggal jelzett kockában kétjegyű mássalhangzó van.

Készítette: Zöld György

proMissio
egyesület

Mária és Márta Magazin — kiadja a *proMissio Egyesület*

Munkatársak: Berekméri Melinda, Borsos Melinda, Bustya Sándor, Czirmay Csaba Levente, Korondi Kinga, Simon Imola Zsuzsanna, Székely Ferencz

Korrektor: Bálint Boglárka

Borítótér: Orbán Tibor, **fotó:** freepik.com

Cím: Marosvásárhely, Bernády György tér 3. szám

Tel: 0265-214975

e-mail: magazin@mariaesmartha.ro

Honlap: mariaesmartha.ro

ISSN: 1583-1329; **Nyomda:** Intermedia Kft.

A jó gazdasszony holtig tanul

Gyömbéres zöldségleves kölessel

Hozzávalók: fél csirke, 1 db krumpli, 1 db sárgarépa, 50 dkg karfiol, 3 evőkanál köles, só, bors, 3 db mentalevél, 1 evőkanál reszelt gyömbér és kevés kurkuma.

Elkészítés: Az előkészített csirkét kevés vízbe főni tesszük. Addig egy másik edényben felteszünk főni 1,5 l vizet. Megtakarítunk egy krumplit, és apró kockákra vágjuk. A sárgarépát és karfiolt lereszeljük. Mikor a víz főni kezd, beletesszük a krumplit, és hozzáadjuk a kurkumát és mentát. Ha a krumpli megfőtt, hozzáadjuk a reszelt sárgarépát és karfiolt, fűszerezzük sóval, borssal, gyömbérrel, hagyjuk főni. Közben a megfőtt csirkehúst kivesszük és kicsontoljuk, darabokra vágjuk. Beletesszük a zöldséglevesbe, amibe beleszórjuk a kölest, és azt is megfőzzük. A húsléből kiegészítjük a levesünket, és ízlésünk szerint még fűszerezzük.

Petrezselymes töltelékkel töltött csirkecomb újkrumplival

Elkészítés: Négy egész csirkecomb az előkészítést követően sóval, borssal bedörzsöljük, majd hűtőben pihentetjük egy napot. A megtisztított és megmosott, piros paprikával hintett, kis olajat is rá, átkevert krumplikat sütés előtt készítjük elő. A tölteléket szintén frissen készítjük elő. Négy nagy szelet kenyeret megáztatunk. Kicsavarjuk, hozzáadunk három tojást, nagy marék vágott petrezselymet, sót, borsot ízlés szerint, és összedolgozzuk. A csirkecombokat ezzel megtöltjük. Kisült füstölt szalonna zsírával kikent sütőbe tesszük. Körberakjuk az előkészített krumplival. Alufóliával teljesen betakarjuk, és előmelegített sütőben bő fél órát sütjük, majd leveszük a fóliát, és tovább sütjük forró sütőben úgy, hogy párszor a tetejét a csirkecomboknak megkengetjük a kisült pecsenyelével. A krumplit átforgatjuk. Felesleges pecsenye levét, amikor már elkezdett pirulni, leöntjük.

Pirosra sütjük, jó ropogós legyen a bőr. A krumplit vágott petrezselyemmel megszórjuk.

Epres krémes pite

Hozzávalók: *Tészta:* 35 dkg finomliszt, 1/2 tk. szódabikarbóna, 10 dkg porcukor, 1 csipet só, 15 dkg vaj, 1 egész tojás, 1/2 tk. szárított citromhéj, 2 ek. tej. *Krém:* 2 csomag fehér csokoládés pudingpor, 5 dl tej, 20 dkg porcukor, 80 dkg tejföl. *Hab:* 2 tojásfehérje, 15 dkg porcukor, + szeletelt eper a krém és a hab közé

Elkészítés: A tésztát összegyúrjuk, és kb. fél órát a hűtőben pihentetjük. Közben a pudingokat a cukor felével megfőzzük a tejben. A tejfölt a maradék cukorral elkeverjük, majd kis adagokban a kihűlt pudinghoz keverjük. A tésztát sütőpapíron 30×30 cm-es nagyságúra nyújtjuk, tepsibe helyezzük, villával megszurkáljuk, és 180 fokra előmelegített sütőben kb. 8 perc alatt hőlégkeveréssel elősütjük. Ezután a krémet rásimítjuk, az eperszeleteket ráhelyezzük, majd újabb 15 percig sütjük. Közben a tojások fehérjét a cukorral felforjítjuk, majd rásimítjuk az eperre. A hőfokot 150-re állítjuk, és 10 percig tovább sütjük. Amikor a hab rózsaszínűre sül, akkor már kész. A sütési idő sütőként változhat. Teljes kihűlés után lehet csak szeletelni, addigra a krém megszilárdul. Epres is, pudingos is, tejfölös is, habos is.

Reményik Sándor

Akarom

Akarom: fontos ne legyek magamnak.

A végtelen falban legyek egy téglá,
Lépcső, min felhalad valaki más,
Ekevas, mely mélyen a földbe ás,
Ám a kalász nem az ő érdeme.
Legyek a szél, mely hordja a magot,
De szirmát ki nem bontja a virágnak,
S az emberek, mikor a mezőn járnak,
A virágban hadd gyönyörködjenek.
Legyek a kendő, mely könnyet töröl,
Legyek a csend, mely mindig enyhét ad.
A kéz legyek, mely váltig simogat,
Legyek, s ne tudjam soha, hogy vagyok.
Legyek a fáradt pillákon az álom.
Legyek a délibáb, mely megjelen
És nem kérdi, hogy nézik-e vagy sem,
Legyek a délibáb a rónaságon
Legyek a vén föld fekete szívéből
Egy mély sóhajtás fel a magas égig,
Legyek a drót, min üzenet megy végig
És cseréljenek ki, ha elszakadtam.
Sok lélek alatt legyek a tutaj,
Egyszerű, durván összerótt ladik,
Mit tengerbe visznek mély folyók.

Legyek a hegedű, mely végtelenbe sír,
Míg le nem teszi a művész a vonót.

